

Θεματικό Πεδίο Επιμόρφωσης: Αξιολόγηση

Επιμέρους θέμα:

Αξιολόγηση διδακτικού έργου

Η αξιολόγηση γενικά, αλλά και ειδικότερα η αξιολόγηση του διδακτικού έργου έχει εγείρει κατά καιρούς συζητήσεις και έχει παράξει κείμενα σε επίπεδο εκπαιδευτικής πολιτικής, σε ακαδημαϊκό επίπεδο, σε επίπεδο κομμάτων σε λόγους εκπαιδευτικών και γονέων.

Πολλές φορές η αξιολόγηση του διδακτικού έργου έχει ταυτιστεί με το διοικητικό έλεγχο για λόγους επαγγελματικής εξέλιξης ή γενικότερα για διοικητικές αποφάσεις.

Αποτέλεσμα αυτής της ταύτισης είναι η αρνητική ή αμυντική στάση των εκπαιδευτικών απέναντι στην αξιολόγηση, η οποία συνδέεται με αρνητικές ιστορικές εμπειρίες.

Επίσης, ενώ, κατά το παρελθόν η αξιολόγηση αποτελούσε κατεξοχήν μέσο ελέγχου και πιστοποίησης της απόκτησης γνώσεων, στη σημερινή πραγματικότητα διαμορφώνεται η αντίληψη ότι τα δυνητικά οφέλη της αξιολόγησης είναι ευρύτερα και καλύπτουν όλα τα στάδια της μάθησης. (Δούκας στο Π.Ι επιμέλεια Μακρή-Μπότσαρη 2007)

Στην παραδοσιακή κουλτούρα των εξετάσεων η διδασκαλία και η αξιολόγηση είναι δύο ξεχωριστές δραστηριότητες.

Η διδασκαλία αποβλέπει στη μεταβίβαση του περιεχομένου των γνώσεων/δεξιοτήτων που οι εκπαιδευόμενοι λαμβάνουν, απομνημονεύουν και αναπαράγουν, ενώ η αξιολόγηση είναι μια εξωτερική διαδικασία μέτρησης/βαθμολόγησης του βαθμού που οι σχετικές γνώσεις κατακτήθηκαν.

Η επέκταση της μετασχηματιστικής/εποικοδομητικής μάθησης ήταν φυσικό να επηρεάσει τις αντιλήψεις της αξιολόγησης ως μέτρηση της μετάδοσης και αφομοίωσης των γνώσεων. Η αξιολόγηση ανέλαβε ένα διευρυμένο ρόλο στην εκπαιδευτική διαδικασία όχι μόνο ως διαπίστωση των αποκτώμενων γνώσεων, αλλά και ως διάγνωση των αναγκών των εκπαιδευομένων, ανίχνευση των προγενέστερων γνώσεων, ανατροφοδότηση της μάθησης/διδασκαλίας και ενδυνάμωση της ικανότητας αναστοχασμού/αυτοαξιολόγησης των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευομένων. (ό.π)

Η αξιολόγηση του διδακτικού έργου διερευνάται:

Ως συντελεστής βελτίωσης του έργου του εκπαιδευτικού και κατά συνέπεια της εκπαιδευτικής λειτουργίας, με στόχο την επαγγελματική του ανάπτυξη (Δούκας 1997, Κασσωτάκης 2005)

Επαγγελματική ανάπτυξη

Με τον όρο «επαγγελματική ανάπτυξη» εννοούμε «τις ευκαιρίες μάθησης οι οποίες αναπτύσσουν τις δημιουργικές και αναστοχαστικές ικανότητες των εκπαιδευτικών με τρόπους που ενισχύουν τις πρακτικές τους» (Bredeson 2002)

Αξιολόγηση του διδακτικού έργου για επαγγελματική ανάπτυξη

Αναστοχασμός της διδακτικής εμπειρίας είναι:

Η απόκτηση ικανότητας να ερμηνεύουν και να ανασχεδιάζουν τις διδακτικές τους συμπεριφορές και γενικότερα τον εκπαιδευτικό τους ρόλο.

Αξιολογικές μεθοδολογίες στον πυρήνα του αναστοχασμού

- Η αυτοαξιολόγηση
- Η αξιολόγηση με φάκελο (portofolio)
- Η αξιολόγηση από συναδέλφους εκπαιδευτικούς

Οι μεθοδολογίες αναστοχασμού ως δυναμική βελτίωσης

Ο αναστοχασμός δεν περιορίζεται μόνο στο επίπεδο της προσωπικής αυτοδιάγνωσης του κάθε εκπαιδευτικού. Χρειάζεται συνδυασμός προσωπικού, διαπροσωπικού και οργανωσιακού πλαισίου. Η ανατροφοδότηση, δηλαδή, θα μπορούσαμε να πούμε ότι γίνεται από πηγές πληροφοριών και ενδείξεις δεδομένων, καθώς και από συμμετοχικές διαδικασίες αλληλεπίδρασης. (Barton et. Al, 1994, Huberman, 1995, Korthagen and Kessels 1999, Nevo2001, Immans, Κασσωτάκης 2005).

Οι εκπαιδευτικοί και ο Σχολικός Σύμβουλος διασφαλίζουν το διαπροσωπικό χαρακτήρα της αξιολόγησης, ως αναγκαίο στοιχείο της ανατροφοδοτικής αυτοαξιολογικής διαδικασίας.

Διαδικασίες αξιολόγησης

Πολύ συνοπτικά περιλαμβάνουν:

A. Προετοιμασία

Αρχική συνάντηση-διαμόρφωση κλίματος

- Διαμόρφωση σκοπού και στόχων
- Σχεδιασμός δράσεων
- Παιδαγωγικές προσεγγίσεις

B. Αυτοαξιολόγηση

- Αναστοχασμός
- Ερμηνεία διδακτικής συμπεριφοράς

Γ. Ανατροφοδότηση

- Παιδαγωγικές συναντήσεις/συζητήσεις

- Συμμετοχικές διαδικασίες αλληλεπίδρασης
- Ενδοσχολική επιμόρφωση

Ενδεικτική βιβλιογραφία για την αξιολόγηση του διδακτικού έργου

- Δούκας, Χ.(1999). Ποιότητα και Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση: Συνοπτική Ερευνητική Επισκόπηση, *Επιθεώρηση Επιστημονικών και Εκπαιδευτικών Θεμάτων, Τόμος Α (1)*, Π.Ι
- Hargreaves, A.- Fullan M. (1995), *Η εξέλιξη των εκπαιδευτικών*, Αθήνα, Πατάκης.
- Κασσωτάκης, Μ. (2005), *Αξιολόγηση και Επαγγελματική Ανάπτυξη των Εκπαιδευτικών*, στο Χ. Κοσμίδου-Hardy (επιμ.) *Ποιότητα του Εκπαιδευτικού Έργου και Αξιολόγηση*. Ελληνικά Γράμματα.
- MacBeath, J.(2001). *Η αυτοαξιολόγηση στο σχολείο. Ουτοπία και πράξη* (μτφρ.Δούκας, Χ. Πολυμεροπούλου, Ζ.) Αθήνα : Ελληνικά Γράμματα.
- Π.Ι, (2007), *Θέματα Εισαγωγικής Επιμόρφωσης για νεοδιόριστους Εκπαιδευτικούς*, επιμ. Μακρή-Μπότσαρη Ε, Αθήνα.
- Σολομών,Ι,(επιμ.)(1999). *Εσωτερική αξιολόγηση και προγραμματισμός του εκπαιδευτικού έργου στη σχολική μονάδα. Ένα πλαίσιο εργασίας και υποστήριξης*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.